

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Praha 8, Ústavní 400

Adresa: Ústavní 400, 181 00 Praha 8

Identifikátor školy: 600 005 992

Termín konání tematické inspekce: 22. - 27. ledna 2003

Čj.:	010 175/03-5160
Signatura:	ta8dw105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Praha 8, Ústavní 400 je škola, jejímž zřizovatelem je Hlavní město Praha se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1. Poslední rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je ze dne 22. listopadu 2001 pod čj. 27 290/01-02.

Gymnázium sídlí v panelové budově atriového typu v rozsáhlém školním areálu v sousedství budovy ZŠ Hlivická. Škola má dostatek učeben, včetně odborných pracoven a laboratoří. Pro výuku tělesné výchovy má ze tří tělocvičen v areálu k dispozici jednu a ve druhé (tzv. malé tělocvičně) má umožněn pronájem 15 hodin týdně. Kromě tělocvičen používá pro výuku tělesné výchovy gymnastický sálek a malou posilovnu. Gymnázium má se ZŠ Hlivická uzavřenou nájemní smlouvu. Probíhají jednání mezi MHMP a MČ Praha 8 o odsvěření budovy, v níž gymnázium sídlí, což by umožnilo pružnější a efektivnější péči o majetek a jeho využívání pro gymnaziální výuku.

Gymnázium má v pronájmu část školní jídelny v areálu školní jídelny ZŠ Hlivická. Celková kapacita jídelny je 1 200 obědů.

Škola má schváleny studijní obory:

79-41-K/401 gymnázium, délka studia 4 roky

79-41-K/801 gymnázium, délka studia 8 let

79-41-K/610 gymnázium – vybrané předměty v cizím jazyce, délka studia 6 let, vyučovacím jazykem je čeština a italština.

V letošním školním roce je realizována výuka v osmiletém a šestiletém studiu. Ve škole studuje v 20 třídách 578 žáků, z toho v šesti biligních třídách 165 žáků. V italském jazyce je vyučována matematika od třetího ročníku, fyzika od čtvrtého ročníku, chemie a obecné dějiny od třetího ročníku. České dějiny a ostatní předměty jsou vyučovány česky.

Výuka v dvojjazyčných třídách probíhá podle učebních plánů schválených MŠMT ČR včetně učebních osnov vybraných předmětů čj. 25 567/95-21, ze dne 28. listopadu 1995, v ostatních předmětech, stejně jako ve třídách osmiletého studia, se řídí generalizovaným učebním plánem.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

1. personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pro dvojjazyčná gymnázia v předmětech matematika, fyzika, chemie, dějepis ve školním roce 2002/2003
2. materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům pro dvojjazyčné třídy gymnázia v předmětech matematika, fyzika, chemie, dějepis ve školním roce 2002/2003
3. průběhu a výsledků vzdělávání ve dvojjazyčných třídách gymnázia u uvedených předmětech ve školním roce 2002/2003

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Hodnocení personálních podmínek se vztahuje pouze k předmětu inspekce. V dvojjazyčných třídách šestiletého studia vyučují většinou plně kvalifikovaní učitelé. Výjimku tvoří zástup za mateřskou dovolenou (angličtina), dále učitelka hudební výchovy splňuje pouze odbornou kvalifikaci a učitel fyziky, který má vzdělání v příbuzném oboru a státní zkoušku z italského jazyka.

Výuka italského jazyka je zabezpečována čtyřmi italskými a dvěma českými pedagogy. Z učitelů vybraných předmětů, tedy těch, které jsou vyučovány v italštině, jsou tři Italové, tři Češi. Všichni čeští učitelé vyučující v bilingvních třídách mají státní zkoušku z italštiny. Čtyři Italové (z celkem šesti vyučujících jazyk i naukové předměty) jsou ve škole umístěni na základě mezinárodní dohody mezi MZ ČR a MZ Italské republiky.

Vyučující chemie je stejně jako další učitelé chemie proškolená autorizovanou osobou (jedna z vyučujících) v nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Pro chod školy je základním dokumentem organizační řád, v němž jsou jasně vymezeny kompetence členů vedení školy, náplň činnosti předsedů předmětových komisí, výchovné poradkyně a protidrogové koordinátorky. Ti jsou zároveň spolu se Studentskou radou a Sdružením rodičů studentů gymnázia poradními orgány ředitelky školy. Italská sekce pod vedením ředitelky školy účinně spolupracuje s ministerstvy školství (České a Italské republiky) a s Italským kulturním institutem. Statutární zástupkyně řídí určené předsedy předmětových komisí, správce knihovny a školníka, druhá zástupkyně řídí kromě určených předsedů předmětových komisí třídní učitele, jejich zástupce a výchovnou poradkyni. Předmětové komise spolupracují na rozvržení učiva do časových tematických plánů jednotlivých ročníků. Zejména důležitá je spolupráce s italskou sekcí, neboť je třeba ošetřit návaznost učiva jednotlivých ročníků (chemie, matematika, fyzika) a obzvláště ve výuce dějepisu, která v rámci závazných osnov a učebního plánu neumožňuje výuku českých dějin v kontextu dějin světových a klade tedy na učitele českých dějin obtížný úkol v objasňování širších dějinných souvislostí. Předmětové komise se rovněž zabývají průběžnou kontrolou plnění tematických plánů, organizací soutěží, přicházejí s požadavky na nákup pomůcek a učebnic.

Porady vedení školy a provozní porady se konají pravidelně, jsou na nich řešeny aktuální problémy, přidělovány úkoly a vyhodnocováno jejich plnění. Z porad jsou pořizovány zápisy. Pedagogická dokumentace je kontrolována zástupkyní ředitelky. Vedení školy má zpracovaný plán hospitační činnosti, který je plněn, ze sledovaných hodin jsou pořizovány zápisy svědčící o věcném a fundovaném rozboru. Závěry a opatření s eventuálními doporučeními pro další práci jsou s pracovníky projednávány.

Ředitelka školy podporuje další vzdělávání učitelů. Kromě odborných přednášek a kurzů na PřF UK a PF UK se všichni učitelé vyučující předměty v italštině zúčastňují prázdninových zdokonalovacích jazykových a odborných kurzů (zpravidla měsíčních) na italských univerzitách, dále seminářů a aktivit pořádaných Italským kulturním institutem. Rovněž pravidelně navštěvují se svými žáky kulturní a společenské akce Italského kulturního institutu, eventuálně Ambasády Italské republiky.

Zákonní zástupci žáků jsou o prospěchu a chování průběžně informováni prostřednictvím studijních průkazů, dále na pravidelných třídních schůzkách a při osobních konzultacích. Zdrojem základních informací o škole je školní řád, který obsahuje pravidla nezbytná k zabezpečení výchovně vzdělávacího poslání školy, jejího nerušeného chodu a zajištění

bezpečnosti žáků. Aktuální informace jsou sdělovány pomocí školního rozhlasu, nástěnek a třídními učiteli.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Školní budova poskytuje dostatečné prostory pro realizaci vyučovaných studijních oborů. Kmenové třídy, odborné pracovny i laboratoře jsou vkusně a účelně vybavené školním nábytkem, příjemné estetické prostředí školy spoluvytváří příznivé klima pro výuku.

Materiální podpora vyučování vzhledem k využívání pomůcek je na velmi dobré úrovni. Pro jazykovou výuku a společenskovední předměty jsou k dispozici magnetofony, videa, odborná literatura, slovníky. Nechybějí zeměpisné a dějepisné mapy, obrazový materiál, vyučovací technika. Pro výuku v italském jazyce mají žáci k dispozici italské učebnice, odbornou literaturu, videokazety (v menší míře), slovníky a časopisy. Nástěnné italské mapy ve škole nejsou, pro názornou výuku je třeba více využívat českých, absence italského textu není na závadu.

Pomůcky na matematiku a fyziku jsou na běžné úrovni (modely těles, folie na zpětný projektor, rýsovací náčiní, tabulky). Pro výuku fyziky slouží odborná učebna a laboratoř s didaktickou technikou a učebními pomůckami. V laboratoři je proveden rozvod elektrického proudu do lavic. Učební pomůcky jsou průběžně doplňovány a modernizovány dle finančních možností školy.

Výuka chemie se uskutečňuje zejména v nově vybudované odborné učebně chemie, dále v kmenových učebnách a v chemické laboratoři. Světlá, prostorná odborná učebna je kromě nového nábytku vybavená didaktickou technikou (video, zpětný projektor, snímací kamera), periodickou soustavou prvků, skříněmi s modely, učebnicemi, chemickým sklem; výzdoba je zaměřena k předmětu. Je zde stejně jako v laboratoři umístěn Pracovní řád laboratoře a pracovny. Rozvody plynu, elektřiny a vody v katedře umožňují konat demonstrační pokusy. Laboratorní práce se vyučují v chemické laboratoři s odpovídajícím zařízením. Další pomůcky jsou umístěné v přilehlé místnosti „skladu“, odborná literatura a učebnice v kabinetu. Úroveň materiálního zajištění výuky chemie je výrazně nadprůměrná.

Sbírkky jsou průběžně doplňovány a modernizovány dle požadavků předmětových komisí a finančních možností školy. Využívání pomůcek a učebnic sleduje vedení školy při hospitacích.

Materiálně-technické podmínky hospitovaných předmětů jsou vzhledem k výše uvedenému hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V GYMNÁZIU, VE DVOJAZYČNÝCH TŘÍDÁCH V PŘEDMĚTECH: MATEMATIKA, FYZIKA, CHEMIE, DĚJEPIS

Realizace vzdělávacích programů

Výuka v dvojjazyčných třídách gymnázia se řídí platným učebním plánem a probíhá v souladu s učebními osnovami. Vzhledem k náročnosti plynoucí z propojení jazykové výuky a všeobecně-vzdělávacích předmětů jsou třídy děleny (v dějepisu, v matematice a ve fyzice je oproti plánu v některých ročnících zvýšený počet dělených hodin).

Časové dotace hodnocených předmětů jsou v souladu s učebním plánem daného studijního oboru, v jejich naplňování nebyly shledány nedostatky. Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů probíhá v souladu s platnými učebními osnovami pro dvojjazyčná gymnázia.

Povinná dokumentace je vedena ve shodě s platnou legislativou, maturitní vysvědčení jsou opatřována doložkami MŠMT o rovnocennosti maturitní zkoušky z prvního cizího jazyka (zde italského) se státní jazykovou zkouškou.

Kontrolou povinné dokumentace bylo zjištěno, že průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání a výchovy.

Kontrolní činnost vedení školy je plánovaná a systematická. S výsledky jsou zaměstnanci seznamováni, ze závěrů jsou vyvozována nápravná opatření a jejich účinnost je následně kontrolována.

Kontrolní systém je funkční a účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu dějepis v italském jazyce

Výuka obecných dějin v italském jazyce je vedena dvěma vyučujícími. Italská profesorka pracující na gymnáziu je plně kvalifikována pro výuku a její nespornou předností jsou osobnostní předpoklady pro práci s mládeží, pracovní nasazení a vysoká erudice. Druhým vyučujícím je rodilý Ital, žijící dlouhodobě v České republice. Pro výuku je rovněž plně kvalifikován, pracuje se zaujetím a snahou zprostředkovat žákům co nejvíce znalostí. Oba při hodinách dbali i na rozvoj jazykových schopností žáků, přizpůsobovali svou práci jejich možnostem a volili adekvátní vyučovací metody. Jejich vklad do výuky se pozitivně odrážel ve zvýšené aktivitě žáků, nadšení a zaujetí pro předmět se na ně přenášelo.

Osobní příklad pedagogů byl výrazným motivačním faktorem, vhodně zvolená metoda řízeného rozhovoru umožňovala stálý kontakt a korekci jazyka. Pochopení vykládané látky bylo soustavně ověřováno. Atmosféra v hodinách byla pracovní, vztah učitelů a žáků byl založen na důvěře a oboustranném respektu.

Bezprostřední příprava učitelů na výuku byla promyšlená, pečlivá a zohledňující jazykovou náročnost (zejména ve třetím ročníku). Plánování vycházelo z osnov, ve kterých jsou jednotlivé tematické celky časově vymezeny. Výuka probíhala v souladu s časovým plánem, zvláštní důraz byl přitom kladen na italské národní dějiny. Dějepis je volitelným maturitním předmětem, zkouška probíhá v obou jazycích (obecné dějiny v italštině, jsou jim věnovány dvě třetiny zkoušky). Maturitní témata zahrnují osnovami předepsané učivo.

Žákům byla při vyučování zadávána domácí příprava, zpracovávali odpovědi na stěžejní otázky k danému tématu. Ve sledovaných hodinách pak vedli učitelé s žáky řízený dialog, při kterém jednak zjišťovali splnění úkolu, jednak pochopení dané problematiky, která byla při té příležitosti znovu zevrubně objasněna. Učitelé usilovali o využívání mezipředmětových souvislostí, zkušeností a poznatků žáků z vlastní četby, či sledování filmů. Zvolená metoda umožňovala nejen vysvětlit podstatu problému, ale zároveň sledovat rozvoj jazykových kompetencí žáků. Učitelé nenásilnou formou korigovali jejich výslovnost, vhodnost používané slovní zásoby a soustavně si ověřovali, zda žáci rozumí novým výrazům a terminologii. Přitom se snažili ukázat, jak historicky uvažovat a vnímat dějinné události v celoevropském (i

světovém) kontextu. Žáci měli možnost uplatnit své názory, byl dáván široký prostor pro diskusi, v některých třídách však nebyl plně využit. V závěru hodin nebylo učivo shrnuto, ani ze strany učitelů, ani žáků. Učitelé neprováděli celkové hodnocení práce v hodině, možnost motivačního působení v tomto ohledu zůstávala nevyužita.

Učitelé se snažili dodržovat psychohygienické zásady, tempo práce bylo voleno v souladu s věkovými a jazykovými možnostmi žáků.

Výuka probíhala v kmenových třídách, výzdoba nebyla motivačně zaměřená k výuce dějepisu. Z dostupné materiální podpory učitelé využívali pouze italské učebnice; přestože v nich jsou mapky doplňující text, pro názornost výuky chyběly nástěnné mapy, které by při výkladu usnadňovaly pochopení učiva a zejména orientaci v čase i prostoru (např. objevné plavby a mezinárodní obchod v 16. – 18. stol., sjednocovací proces v Itálii). Zápisy na tabuli byly přehledné a pomáhaly žákům zejména v rozšiřování slovní zásoby.

Komunikační úroveň učitelů byla příkladná, úroveň vyjadřování žáků stoupala s věkem a délkou výuky italského jazyka. Ve vyšších ročnících plyně a spontánně diskutovali s vyučujícím. Vyjadřovali se v celých větách, byli schopni okamžitě reagovat nejen na otázky učitele, ale i na poznámky spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v dějepisu jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika v italském jazyce

Výuku zabezpečují dva učitelé splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (jeden z nich rodilý mluvčí). Vzhledem k lyžařskému kurzu třetího ročníku a platnému rozvrhu hodin, bylo možné hospitovat pouze ve čtvrtém až šestém ročníku, kde vyučuje dlouholetý zkušený italský učitel. Tato skutečnost se pozitivně projevila zejména v jazykové sféře výuky.

Žáci byli ve výuce motivováni řešením problémových úloh se zajímavou tematikou, za správné odpovědi byli chváleni. Podklady pro klasifikaci získávají učitelé zkoušením formou ústní i písemnou. Ústní zkoušení je žákům předem oznámeno (čas a téma) a jsou při něm hodnoceny nejen jejich znalosti odborné, ale i jazykové. Písemné zkoušení je prováděno formou testů a písemných prací s uvedením pravidel hodnocení. Předložené písemné materiály žáků byly ohodnoceny objektivně, ústně ve sledovaných hodinách zkoušení nebyli.

Probírané učivo bylo v souladu se zpracovanými tematickými plány. Žáci všech ročníků mají matematiky čtyři hodiny týdně, z toho žáci třetího ročníku mají tři hodiny a čtvrtého až šestého ročníku dvě hodiny půlené, což umožňuje učitelům intenzivněji se jim individuálně věnovat hlavně po stránce jazykové. Žáci pátého ročníku mají v nabídce volitelných předmětů matematický seminář v českém jazyce, koncipovaný jako dvouletý. Ten prohlubuje a rozšiřuje témata, kterým není v italských osnovách věnována taková pozornost jako v českých. V semináři je též doplňována potřebná odborná terminologie v českém jazyce a jsou řešeny úlohy komplexního charakteru. V učebním plánu je předepsána povinná maturitní písemná zkouška z matematiky a žáci si mohou volit i ústní zkoušku. Zadání maturitní práce provádí italské ministerstvo školství s využitím podkladů české strany. Témata k ústní zkoušce obsahují učivo v odpovídajícím rozsahu i náročnosti dle učebních osnov. O systematické a promyšlené práci učitelů svědčí italsko - český slovníček matematiky, pracovní materiály pro žáky s teorií, soubory příkladů i s odkazy na slovník, soubory prověrek, písemných prací a teorie s metodickými poznámkami.

Vzhledem k uzavření klasifikačního období měly sledované hodiny (i půlené) převážně výkladový charakter se zapojováním žáků do řešení úloh. Nové učivo bylo interpretováno formou řešení různých problémů tak, aby žáci získali vhled do dané problematiky z různých

úhlů pohledu. Důraz byl kladen na intuitivní pochopení nových pojmů, méně času bylo věnováno praktickému nácviku řešení úloh. Většinu příkladů a jejich řešení zapisoval učitel na tabuli, některé příklady s jeho pomocí zaznamenávali na tabuli žáci. Běžné početní úpravy některým z nich činily potíže. Učitel systematicky opravoval jejich vyjadřování v italském jazyce. Při řešení příkladů bylo využito i mezipředmětových vztahů s aplikacemi na znalosti fyziky. Zdůraznění základního učiva v závěru hodin nebylo prováděno.

Tempo práce učitel přizpůsoboval tak, aby žáci učivu rozuměli, byli schopni provádět jednoduché aplikace a slovně je vyjadřovat. Mezi učitelem a žáky je přátelský a partnerský vztah.

Ve sledovaných hodinách bylo využíváno pracovních materiálů s teorií a soubory příkladů, občas učebnic. Žáci mají možnost využívat individuální konzultace.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika v italském jazyce

Předmět vyučuje učitel s vysokoškolským vzděláním blízkého příbuzného oboru. Chybějící pedagogické vzdělání se ve sledované výuce v určité míře projevilo v absenci některých didaktických zásad.

Uváděním jevů známých z běžného života, vysvětlením funkcí přístrojů a zařízení využívaných v praxi, učitel žáky vhodně motivoval. Dalším motivačním prvkem jsou též exkurze (např. JE Temelín). Při ústním zkoušení je v klasifikaci mimo odborné znalosti zohledněna i jazyková stránka projevu. Znalosti žáků ve sledovaných hodinách byly poměrně slabé, hodnocení jim odpovídalo, bylo objektivní. Dále jsou žáci hodnoceni z pravidelných prověrek (každý druhý týden) a čtvrtletních písemných prací, před nimiž mají předem zadán dosti rozsáhlý soubor úloh k přípravě. Jsou klasifikovány též domácí úkoly, které obsahují složitější úlohy k řešení s individuálním zadáním a protokoly z laboratorních prací. Hodnocení těchto písemných materiálů bylo objektivní.

Výuka fyziky v italském jazyce je v souladu s platným učebním plánem od čtvrtého ročníku. Vzhledem k tomu, že nenavazuje bezprostředně na výuku fyziky v prvních dvou ročnících, projevuje se tato roční pauza nepříznivě. V nabídce volitelných předmětů je fyzikální seminář, ale pro minimální zájem není v tomto školním roce realizován. Ve čtvrtém ročníku je jedna hodina dělená, v pátém a šestém jsou dělené dvě hodiny. Laboratorní práce jsou zařazeny ve všech ročnících v tematických plánech a dle rozpisu se konají. Bezprostřední příprava učitele na fyziku byla zaměřena nejen na odbornou stránku učiva, ale i na využití demonstračních pokusů a aplikace. Maturitní témata obsahují učivo vymezené osnovami, včetně řešení úloh výpočty.

Nedělené hodiny byly zaměřeny na výklad nového učiva, případně ústní zkoušení. Při kladení kontrolních otázek učitel, v případě potřeby, širším opisem napomáhal žákům k orientaci v problému. Výklad byl dle možnosti doplněn experimentem a vysvětlením praktických aplikací. Při ústním zkoušení učitel hovořil výhradně s příslušným žákem, ostatní měli sledovat otázky a odpovědi, ale nedostali příležitost zapojit se do komunikace, byli pasivní. V dělených hodinách jsou spíše procvičovány a řešeny úlohy, ale dle potřeby je zařazen i výklad. Při procvičování řešili žáci příklady na tabuli s pomocí učitele a postup průběžně komentovali. Řešení problémových úkolů a jejich zdůvodňování jim činilo potíže, některým i matematické a numerické výpočty nepříliš obtížných příkladů. V závěru hodin nebylo prováděno shrnutí základního učiva.

Většina hodin se vyučuje v odborné učebně nebo v laboratoři. Výuka probíhala tempem přizpůsobeným potřebám žáků.

Ve sledované výuce byly využity pomůcky na demonstrační pokusy, pracovní listy a učebnice. Žáci mají možnost využívat individuálních konzultací.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu chemie v italském jazyce

Chemii v italštině vyučuje jedna učitelka. Kvalitu výuky pozitivně ovlivňují její osobnostní předpoklady, odborná, jazyková i pedagogická kvalifikovanost. Z vypracovaných časově tematických plánů vyplývá návaznost učiva mezi jednotlivými ročníky. K pozitivním zjištěním náleží skutečnost, že plány zahrnují i témata laboratorních prací, přestože tato problematika není v učební osnově zmíněna (ve 3. ročníku jsou pravidelně zařazeny v rozvrhu). Zápisy v třídních knihách dokládají i jejich realizaci. V plnění tematických plánů bylo v některých případech zjištěno mírné zpoždění.

Pro žáky maturitních ročníků je realizován volitelný předmět seminář z chemie v italském jazyce. Výuka je doplňována exkurzemi – např. Pražské vodárny, Malešická spalovna, pivovar. Maturitní témata z chemie (školní rok 2001/2002) zahrnují učivo platných osnov.

Členění a řízení výuky bylo ve sledovaných hodinách promyšlené, výukové cíle a náročnost učiva odpovídaly složení tříd i standardu vzdělávání. V dělených vyučovacích jednotkách byl využíván především řízený rozhovor, spíše výjimečně i samostatná práce žáků. Zvolené metody umožňují důkladnější procvičení probíraného učiva, větší prostor pro aktivní učení i individuální přístup k žákům. Učitelka kladla důraz na přesné vyjadřování, osvojení terminologie v italském i českém jazyce a rozvoj komunikativních dovedností. V nedělených hodinách se uskutečnilo frontální vyučování. Výklad navazoval na předchozí učivo. Žáci nebyli pasivními posluchači, důraz byl kladen na pochopení souvislostí, na využití mezipředmětových vztahů. Vyučující je neustále aktivizovala dotazy, průběžně ověřovala, zda učivo chápou, v závěru se však neobjevilo shrnutí probrané látky.

Znalosti žáků prověřuje písemnými testy, formou ústního zkoušení u tabule (hodnocení bylo objektivní a přiměřeně náročné), orientačním zkoušením. Motivačně působí slovní pochvaly. Pro procvičení učiva jsou zadávány krátké domácí úkoly, kontrolované následující hodinu. Do celkové známky se promítá i hodnocení laboratorních prací (výstupem je protokol).

Žáci byli většinou aktivní, jejich znalosti měly dobrou úroveň. Celkově projevovali o předmět zájem. Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, prostor pro vyjádření vlastního názoru žáci využívali. V hospitované výuce panovala přátelská pracovní atmosféra, vyučující má přirozenou autoritu.

Materiální podpora výuky spočívala v užití učebnic, periodické soustavy prvků a materiálů připravených učitelkou. Z didaktické techniky se uplatnil zpětný projektor.

Úroveň výuky chemie v italském jazyce je velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány běžnými prověrkami, zkoušením a srovnávacími testy. V rámci autoevaluace školy jsou pravidelně zadávány celostátní testy - přírodovědný základ (2.C a kvarty), v maturitním ročníku maturita po internetu.

Výsledky prací jsou podrobovány analýze a jsou podkladem pro následnou práci předmětových komisí. Vedení školy sleduje, zda jsou poznatky zúročeny a zda se odráží na kvalitě výuky.

Dosaženou úroveň znalostí žáků potvrzují výsledky maturitních zkoušek a zejména úspěšnost v přijímacím řízení na vysoké školy. V loňském roce z 37 absolventů dvojjazyčných tříd bylo přijato 30 uchazečů.

O kvalitní přípravě žáků gymnázia svědčí i úspěšná reprezentace v literární soutěži v cizím jazyce organizované ve spolupráci s partnerským gymnáziem Alberta Einsteina v Berlíně (soutěž probíhala v italském, německém a anglickém jazyce).

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tematické inspekce hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je v souladu se Zřizovací listinou.

Ze srovnávání učebních plánů a učebních osnov pro dvojjazyčné třídy a učebních plánů včetně učebních osnov pro ostatní třídy školy (osmileté gymnázium) ve vybraných předmětech je zřejmé, že rozdíly jsou ve všech zmíněných předmětech.

V **dějepis**u je zvýšená dotace o tři hodiny (všechny dělené), české dějiny jsou vyučovány odtrženě od obecných ve třetím ročníku (odpovídá pátému ročníku osmiletého studia), předstih učiva českých dějin oproti obecným dějinám se vyrovnává teprve v maturitním ročníku.

V **matematice** je zvýšená dotace o dvě hodiny (některé dělené), učební osnovy obsahují odpovídající témata jako české učební osnovy. Některá jsou probírána méně podrobně, spíše orientačně. Ve výuce je kladen důraz na řešení problémů i z širšího hlediska, řeší se více problémových úloh. Větší potíže mají žáci s geometrií a aplikacemi i vzhledem k jazykové náročnosti. Méně je výuka zaměřena na systematické řešení úloh, a tím mají žáci menší početní zručnost. Je předepsána povinná písemná maturitní zkouška v délce pěti hodin (300 minut) a žáci mají možnost si volit ještě i ústní maturitní zkoušku.

Ve **fyzice** je snížena hodinová dotace o jednu hodinu, ale některé jsou dělené, což umožňuje větší procvičení učiva. Negativně se projevuje nezařazení fyziky ve třetím ročníku. Učební osnovy obsahují všechna témata jako české osnovy, nemají předepsané laboratorní práce, ale ve škole se provádějí.

V **chemii** z porovnání učebních osnov pro gymnázia a učebních osnov chemie vyučované v italském jazyce vyplývá, že základní okruhy chemie (obecná, anorganická, organická chemie, základy biochemie) po sobě následují ve stejném pořadí. Rozsah studia je přibližně stejný, rozdíl je pouze v doporučeném řazení některých tematických celků. České osnovy kladou větší důraz na anorganickou část, tj. studium vlastností, sloučenin a využití jednotlivých prvků periodického systému již koncem 1. ročníku a v prvním pololetí 2. ročníku. Podle italských osnov je tento celek souhrnně probírána v 1. ročníku, větší důraz je však kladen na obecné zákonitosti, z nichž lze odvodit vlastnosti a chování prvků v periodické soustavě. Podrobněji se probírají pouze nejvýznamnější zástupci kovů, nekovů a polokovů. Tato problematika je prohlubována až v posledním ročníku ve volitelném předmětu. Rozdíl představuje pojetí laboratorních prací (praktických cvičení), zatímco české učební osnovy předepisují minimální počet, italské osnovy je vůbec nezmiňují.

Z dotazníku pro ředitele vyplývá, že se daří plnit záměr školy poskytovat kvalitní vzdělání v italštině. Osvědčilo se dělení hodin předmětů vyučovaných italsky, v rámci autoevaluace pravidelné testování znalostí žáků. Pro jejich celkový rozvoj a zejména jazykovou praxi jsou významné mezinárodní kontakty, podporované z italské strany. Spolupráce s předmětovými komisemi se nejvíce osvědčuje v oblasti vzdělávací, v oblasti výchovy a prevence se uplatňují výchovná poradkyně a protidrogová koordinátorka. V kontrolní činnosti se ředitelka školy opírá o práci svých zástupkyň. Předností školy je stabilizovaný a kvalifikovaný sbor se zájmem o další vzdělávání a profesionální růst. Problémem je zajištění italsky mluvících učitelů v některých aprobacích (chemie, fyzika, matematika), dále dvouletá pauza v návaznosti ve výuce cizího jazyka, s nímž žáci přicházejí ze ZŠ, a kterou škola může řešit pouze částečně nabídkou nepovinné výuky. Ředitelka školy usiluje o úpravu učebního plánu v zařazení předmětů do ročníků a hodinových dotací, jednání zatím nevedlo k cíli.

Z rozboru dotazníků pro žáky je zřejmé, že škola splňuje jejich očekávání, zejména jsou spokojeni s výukou italského jazyka. Mají možnost využívat odborné pracovny a pomůcky v odpovídajícím množství a rozmanitosti. V hodinách mají dostatek příležitosti k diskusi a uplatnění vlastních názorů, přivítali by větší využívání mezipředmětových souvislostí. Ověřování vědomostí je náročné a pravidelné, většinou spravedlivé. Žáci oceňují vstřícný přístup učitelů a jejich zaujetí a vztah k předmětu. Velmi kladně hodnotí mezinárodní aktivity školy.

Jako podporu výuky italštiny škola pořádá jazykové a kulturní výměny s italskými školami. V loňském školním roce se jich zúčastnili žáci 2. ročníku (Sansepolcro), 3. ročníku (Velletri) a 5. ročníku (Pisa).

Škola má rozsáhlé zahraniční kontakty v rámci spolupráce Programu EU Socrates (třiletý projekt na téma „Etnický pluralismus v Evropě mladých“), dále s institucemi (Premio Grinzane Cavour, Asociace Skandenberg, Club UNESCO Perugia).

Za rok 2001 byl kontrolními výpočty zjištěn přidělený normativ na žáka ze schváleného rozpočtu školy ve výši Kč 24 194,-- a z upraveného rozpočtu školy dosáhl výše Kč 24 560,--.

Za rok 2002 byl přidělený rozpočet s normativem na žáka odpovídajícím částce Kč 22 931,-- a z upraveného rozpočtu školy dosáhla výše normativu Kč 24 944,--.

Škola nerozlišuje náklady spojené s výukou žáků v italském jazyce a ostatních žáků, ale vykazuje náklady za všechny žáky celkem.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Úplné znění zřizovací listiny ze dne 26. října 2001 vydané Magistrátem hlavního města Prahy
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení vydané MŠMT ČR pod čj. 27 290/01-21 ze dne 22. listopadu 2001
3. Doklad o jmenování ředitelky do funkce s účinností od 1. ledna 1997 a její potvrzení ve funkci ze dne 27. srpna 2001
4. Učební plán pro studijní obor 79-41-K/610 tříd gymnázia s výukou vybraných předmětů v jazyce italském a učební osnovy pro předměty vyučované v jazyce italském schválené MŠMT ČR dne 28. listopadu 1995 pod čj. 25 567/95-21

5. Učební plán pro studijní obor 79-41-K/801 Gymnázium - osmileté studium schválený MŠMT ČR dne 5. května 1999 pod č. 20 594/99-22 s platností od 1. září 1999
6. Třídní knihy a třídní výkazy tříd 3.C, 4.C, 5.C, 6.C ve školním roce 2002/2003
7. Tematické plány sledovaných předmětů v italštině – školní rok 2002/2003
8. Maturitní otázky z chemie , fyziky, matematiky a dějepisu pro školní rok 2001/2002
9. Personální dokumentace učitelů učících ve dvojjazyčných třídách ve školním roce 2002/2003
10. Organizační řád Gymnázia Ústavní
11. Školní řád Gymnázia Ústavní
12. Rozvrh hodin ve školním roce 2002/2003
13. Protokoly o komisionálních zkouškách ve šk. roce 2001/2002
14. Maturitní protokoly 2001/2002
15. Výroční zpráva o činnosti školy za šk. rok 2001/2002
16. Protokol o přijímacích zkouškách na šk. rok 2002/2003
17. Zápisy z pedagogických rad 2002/2003
18. Proškolení v nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravy ze dne 9. září 2002
19. Osvědčení autorizované osoby - nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravy- č. 500/1257/01
20. Pracovní řád laboratoře a pracovny
21. Plán a evidence hospitací 2002-2003
22. Hospitační zápisy vedení školy
23. Hospitační zápisy ČŠI
24. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2000
25. Výkaz Škol (MŠMT) V7d-01 příloha k výkazu o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2000
26. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2001
27. Výkaz Škol (MŠMT) V7d-01 příloha k výkazu o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2001
28. Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2002
29. Výkaz Škol (MŠMT) V7d-01 příloha k výkazu o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2002
30. Výkaz Škol (MŠMT) P1-04 čtvrtletní výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1.- 4. čtvrtletí 2001
31. Závazné ukazatele rozpočtu po rozpočtovém řízení I. na rok 2001- upřesnění rozpočtu ze dne 28. května 2001
32. Zápis z rozpočtového řízení II. na rok 2001 ze dne 18. září 2001
33. Zápis z rozpočtového řízení I. na rok 2002 ze dne 8. dubna 2002
34. Rozpočtové opatření neinvestičního příspěvku na rok 2002 ze dne 19. června 2002
35. Zápis z rozpočtového řízení II. na rok 2002 ze dne 25. září 2002

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve třídách s předměty vyučovanými v italském jazyce jsou ovlivňovány vysokou profesionalitou českých i italských pedagogů, jejich osobnostními předpoklady pro práci s mládeží a zaujetím pro předměty své aprobace. K tomu přistupuje silné vnitřní přesvědčení o smysluplnosti zřizování tříd s výukou vybraných předmětů v cizím jazyce jako nejlepším způsobu, jakým lze poskytovat žákům výuku jazyků spojenou s odbornými vědomostmi. Vedení školy se daří úspěšně naplňovat vzdělávací záměr školy.

Pro realizaci vytyčeného náročného vzdělávacího záměru má škola odpovídající materiálně-technické podmínky. Didaktická technika a pomůcky jsou podle možností školy doplňovány, a jsou ve výuce používány. Vybavení školy italskými učebnicemi, slovníky a odbornou literaturou je na vysoké úrovni. Prostorové podmínky umožňují vedení školy realizovat výuku i v dělených třídách.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou podmíněny erudicí učitelského sboru a silnou motivací ze strany žáků. Při hodinách jsou rozvíjeny všechny jazykové dovednosti, velký důraz je kladen na komunikaci, žáci jsou vedeni k samostatnému projevu. V obsahově náročných předmětech zejména přírodovědného zaměření se projevily dílčí rezervy v odborném učivu. V dějepisu, který je rozdělen na český a obecný, se projevuje absence historického kontextu, neboť české dějiny předbíhají světové. Výrazným pozitivem byla přátelská atmosféra v hodinách a kultivovaný projev pedagogů.

Vyšší ekonomická náročnost bilingvní sekce není v rozpočtu školy automaticky zohledněna.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jitka Žáková	Jitka Žáková v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Řeháková	Hana Řeháková v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Šárka Snížková
Mgr. Marie Knížová
PhDr. Marian Adamus

V Praze dne 26. února 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. března 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
RNDr. Helena Štěrbová	Helena Štěrbová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – MHMP odbor školství	21. března 2003	831/03-5160

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány